

GEWONE ZITTING 2021-2022

25 SEPTEMBER 2023

BRUSSELS
HOOFDSTEDELIJK PARLEMENT

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

**voor meer preventie en veiligheid op het
MIVB-net**

(ingediend door de heer Francis DAGRIN (FR), mevrouw Françoise DE SMEDT (FR), de heren Youssef HANDICHI (FR), Jan BUSSELEN (NL), Petya OBOLENSKY (FR), Luc VANCAUWENBERGE (FR), Bruno BAUWENS (FR), Jean-Pierre KERCKHOFS (FR) en mevrouw Leïla LAHSSAINI (FR))

Toelichting

Toenemende problemen op het MIVB-net

De onveiligheid op het net van de Maatschappij voor Intercommunale Vervoer te Brussel (MIVB) komt vaak aan bod in artikelen in de media en in debatten in het Brussels Parlement. Er wordt regelmatig bericht over agressie tegen het personeel van de MIVB en/of de reizigers, evenals over terugkerende overlast of problemen rond druggebruik. Er zijn onlangs tragische incidenten geweest met dodelijke slachtoffers die voorkomen hadden kunnen worden. Sommige mensen hebben een einde aan hun leven gemaakt en andere zijn het slachtoffer geworden van ongevallen met MIVB-infrastructuur.

De toename van de bestaansonzekerheid onder de Brusselse bevolking, die nog versneld werd door de opeenvolgende crises (covid, inflatie, oorlog), en van de drugshandel vanuit de haven van Antwerpen zijn twee factoren die vandaag leiden tot een zorgwekkende stijging van druggebruik in metrostations. Een en ander draagt uiteraard bij tot het onveiligheidsgevoel en vergroot de kans op incidenten met dodelijke afloop op het openbaarvervoersnet en in de buurt ervan.

SESSION ORDINAIRE 2021-2022

25 SEPTEMBRE 2023

**PARLEMENT DE LA RÉGION
DE BRUXELLES-CAPITALE**

PROPOSITION DE RÉSOLUTION

**relative à un renforcement de la prévention
et de la sécurité sur le réseau de la STIB**

(déposée par M. Francis DAGRIN (FR), Mme Françoise DE SMEDT (FR), MM. Youssef HANDICHI (FR), Jan BUSSELEN (NL), Petya OBOLENSKY (FR), Luc VANCAUWENBERGE (FR), Bruno BAUWENS (FR), Jean-Pierre KERCKHOFS (FR) et Mme Leïla LAHSSAINI (FR))

Développements

Une situation dégradée sur le réseau de la STIB

Les problèmes de sécurité qui surviennent sur le réseau de transport en commun de la Société des transports intercommunaux de Bruxelles (STIB) font fréquemment l'objet d'articles dans les médias et de discussions au sein du Parlement bruxellois. Il est régulièrement question d'agressions envers le personnel de la STIB et/ou de ses voyageurs, ainsi que de problèmes d'incivilités ou d'usage de stupéfiants. Plusieurs incidents tragiques récents ont par ailleurs conduit à des décès évitables, qu'il s'agisse de personnes ayant décidé de mettre fin à leurs jours ou de personnes victimes d'accidents impliquant les infrastructures de la STIB.

L'augmentation de la précarité dans la population bruxelloise, accélérée par la succession des crises (Covid, inflation, guerre) et l'augmentation des flux du trafic de drogue venus du port d'Anvers sont deux facteurs qui conduisent aujourd'hui à une augmentation inquiétante de la consommation de drogue en station. Cela contribue évidemment au sentiment d'insécurité et augmente la probabilité de décès dans et autour du réseau de transports en commun.

Er is tegelijk een enorme en snelle toename van daklozen in de straten van Brussel en een chronisch gebrek aan beschikbare middelen om ze op te vangen. Velen zoeken hun toevlucht in metrostations om zich te beschermen tegen koude, regen en wind. Soms proberen ze er gewoon een paar uur te slapen. Alleen al in 2023 hebben zich verschillende incidenten voorgedaan met rolluiken van stations waartegen daklozen sliepen. Een incident leidde tot de dood van een persoon.

Het aantal gevallen van agressie of incidenten die plaatsvinden op het net en die de media halen, geeft geen correct beeld van de ernst van de situatie op het MIVB-net. Hieronder volgt een niet-exhaustieve lijst van agressie en incidenten die sinds begin 2023 op het MIVB-net hebben plaatsgevonden:

- een pyromaan heeft in het station Belgica een reclamebord in brand gestoken;
- een trambestuurder op lijn 7 werd verbaal aangepakt door reizigers vanwege schade aan zijn voertuig;
- het raam van een pendelbus op lijn 19 werd verbrijzeld door een schot uit een loodjescgeweer;
- een trambestuurder werd verbaal en fysiek aangevallen door een persoon die hij wakker had gemaakt aan de eindhalte van lijn 62;
- het raam van een metrostel werd verbrijzeld door een projectiel aan de Heysel;
- een chauffeur van een bus van Delta werd op lijn 71 fysiek aangevallen door een automobilist;
- een trambestuurder op lijn 3 werd het slachtoffer van agressie door een automobilist die zijn voertuig dwars over het spoor plaatste en op de voorruit van de tram sloeg;
- een buschauffeur op lijn 80 werd geraakt door projectielen aan Merode;
- een persoon met een blank wapen is opgepakt in Rogier;
- een dwarsligger vatte vuur aan Heysel;
- een trambestuurder werd fysiek aangevallen op lijn 62;
- er vond een ernstig ongeval plaats in het station Hallepoort, waarbij een persoon klem raakte in het rolluik van het station;
- een buschauffeur werd aangevallen terwijl hij op weg was naar zijn vervanging op lijn 95;

Parallèlement, l'explosion du nombre de personnes sans abri dans les rues de Bruxelles et le manque chronique de moyens mis à disposition pour les accueillir poussent mécaniquement beaucoup d'entre elles à se réfugier dans les stations de métro pour se protéger du froid, de la pluie et du vent, ou simplement tenter d'y dormir quelques heures. Rien qu'en 2023, plusieurs incidents impliquant des volets de stations devant lesquels des personnes sans abri dormaient se sont produits, conduisant dans un cas à la mort de la personne concernée.

Le nombre d'agressions ou d'incidents survenus sur le réseau qui sont médiatisés ne reflète par ailleurs pas la gravité de la situation sur le réseau de la STIB. Voici une liste non exhaustive des agressions et incidents qui se sont produits sur le réseau de la STIB, depuis le début de la seule année 2023:

- un pyromane a mis le feu à un panneau publicitaire dans la station Belgica;
- un conducteur de tram sur la ligne 7 a été agressé verbalement par des voyageurs à cause d'une avarie à son véhicule;
- la vitre d'un bus-navette sur la ligne 19 a été brisée par un tir de pistolet à plombs;
- un conducteur de tram s'est fait agresser verbalement et physiquement par une personne endormie qu'il avait réveillée au terminus de la ligne 62;
- la vitre d'une rame de métro a été brisée par un jet de projectile au Heysel;
- un chauffeur de bus de Delta a été agressé physiquement par un automobiliste sur la ligne 71;
- une conductrice de tram sur la ligne 3 a été agressée par un automobiliste qui a mis son véhicule en travers des voies et frappé le pare-brise du tram;
- un chauffeur de bus sur la ligne 80 a subi un jet de projectiles à Merode;
- une personne armée d'une arme blanche a été interceptée à la station Rogier;
- une traverse a pris feu dans le métro à la station Heysel;
- un conducteur de tram a subi une agression physique sur la ligne 62;
- un accident grave s'est produit à la station Porte de Hal, où une personne s'est retrouvée coincée dans le volet de la station;
- un chauffeur de bus a été agressé en se rendant sur son lieu de remplacement, sur la ligne 95;

- een persoon heeft het raam van een tram op lijn 7 ingeslagen, waardoor de bestuurder aan het gezicht gewond raakte;
- een reiziger heeft op een trambestuurder van lijn 39 gespuwd;
- een buschauffeur van lijn 87 werd het mikpunt van projectielen en drie inzittenden raakten gewond;
- een persoon heeft een wapen getrokken op lijn 2/6 aan Kunst-Wet;
- een buschauffeur van lijn 53 werd bekogeld met een projectiel en een raam van het voertuig brak;
- er heeft zich een ernstig ongeval voorgedaan in het station Naamsepoort, waar een persoon vast kwam te zitten en meegesleurd werd in het rolluik van het station toen dit omhoog getrokken werd;
- een bestuurder van de dienst Taxibus werd aangevallen door drie personen die ontstemd waren omdat ze werden tegengehouden terwijl een kind met beperkte mobiliteit aan het instappen was;
- een dwarsligger vatte vuur in Simonis;
- een trambestuurder werd op lijn 62 aangevallen door een persoon die het raam bij zijn bestuurdersplaats beschadigde;
- twee veiligheidsagenten van het station raakten vergiftigd als gevolg van een brand in Louiza;
- er was een geval van agressie tegen een reiziger in een tram op lijn 51 in de overdekte straat;
- een persoon heeft kinderen verbaal bedreigd in het metrostation Centraal Station;
- een metrostel werd geëvacueerd in Weststation na een beginnende brand;
- metrobestuurders werden op lijn 1 verbaal aangevallen;
- een brand heeft alle kabels onder een metrostel in het metrostation Zuidstation verkoold;
- een bestuurder werd op lijn 51 aangevallen en verwond door een persoon die twee ramen van de tram insloeg;
- een agent is in het station Hallepoort aangevallen door een persoon onder invloed van drugs;
- er was een zelfmoordpoging aan Beurs, waarna de bestuurder in shock verkeerde;
- aan de eindhalte Churchill werd een trambestuurder aangevallen en bespuwd;
- une personne a brisé la vitre d'un tram sur la ligne 7, ce qui a blessé au visage le chauffeur;
- un passager a craché sur un conducteur de tram sur la ligne 39;
- un chauffeur de bus a subi des jets de projectiles sur la ligne 87, qui ont fait trois blessés dans le bus;
- une personne a exhibé une arme sur la ligne 2/6 à la station Arts-Loi;
- un chauffeur de bus sur la ligne 53 a subi un jet de projectile qui a brisé une vitre du véhicule;
- un accident grave s'est produit à la station Porte de Namur, où une personne s'est retrouvée coincée et suspendue par le volet de la station quand celui-ci s'est levé;
- un chauffeur du service Taxibus a été agressé par trois individus mécontents d'être bloqués le temps de l'embarquement d'un enfant PMR;
- une traverse a pris feu à la station Simonis;
- un conducteur de tram a été agressé par une personne qui a vandalisé la vitre de son poste de conduite sur la ligne 62;
- deux agents patrouilleurs de sécurité en station ont été intoxiqués suite à un incendie à Louise;
- une agression sur un voyageur s'est déroulée dans un tram de la ligne 51, Rue couverte;
- une personne a menacé verbalement des enfants à la station gare centrale;
- une rame de métro a été évacuée gare de l'Ouest suite à un début d'incendie;
- des conducteurs de métro ont été agressés verbalement sur la ligne 1;
- un incendie a carbonisé tous les câbles sous une rame de métro gare du Midi;
- un conducteur a été agressé et blessé sur la ligne 51 par une personne qui a brisé deux vitres du tram;
- un agent a été agressé par une personne sous influence de stupéfiants à la Porte de Hal;
- il y a eu une tentative de suicide à la station Bourse, qui a laissé la conductrice en état de choc;
- un conducteur de tram a été agressé et s'est fait cracher dessus au terminus Churchill;

- een buschauffeur werd verbaal aangevallen op lijn 66;
- het station Schuman werd op politiebevel ontruimd wegens een verdacht pakket;
- een buschauffeur werd bespuwd op lijn 88 na een laattijdig verzoek om te stoppen;
- er was een beginnende brand in station Simonis;
- een agent werd fysiek aangevallen op lijn 74;
- een buschauffeur werd op lijn 63 fysiek aangevallen door een stepgebruiker;
- aan Rogier vond een ernstig ongeval plaats, waarbij een derde het leven verloor nadat hij vast kwam te zitten in het rolluik;
- er is brand uitgebroken op spoor 6 van de tramstelpplaats in Sint-Jans-Molenbeek;
- er kwam rook vrij op een roltrap van het station Kruidtuin;
- een trambestuurster werd fysiek aangevallen en bespuwd door een derde;
- projectielen hebben een raam van de tram op lijn 3 in Horta verbrijzeld;
- een persoon heeft een blank wapen getrokken op lijn 6 aan Clemenceau;
- een patrouilleur van de Real Time Service (RTS) raakte gewond tijdens een interventie;
- een trambestuurder werd beledigd door een derde die op lijn 82 op haar bestuurderspost spuwde;
- als gevolg van de aanwezigheid van een persoon met een namaakwapen werd het verkeer op metrolijn 5 onderbroken;
- een agent werd verbaal aangevallen aan Weststation;
- een buschauffeur werd op lijn 29 fysiek aangevallen door een automobilist;
- na een vechtpartij in een metrostel op lijn 1 werd de metrobestuurder beledigd;
- een persoon heeft een raam van de bus op lijn 58 gebroken en een reiziger raakte gewond;
- een MIVB-agent werd op lijn 37 fysiek aangevallen door een stepgebruiker;
- un chauffeur de bus s'est fait agresser verbalement sur la ligne 66;
- la station Schuman a été évacuée sur ordre de police suite à un colis suspect;
- un chauffeur de bus s'est fait cracher dessus sur la ligne 88 suite à une demande d'arrêt tardive;
- un début d'incendie s'est déclenché à la station Simonis;
- un agent s'est fait agresser physiquement sur la ligne 74;
- un chauffeur de bus a été agressé physiquement par un conducteur de trottinette sur la ligne 63;
- un grave accident s'est produit à la station de métro Rogier, quand un tiers a perdu la vie après s'être retrouvé coincé dans le volet;
- un début d'incendie s'est déclenché sur la voie 6 du dépôt de tram de Molenbeek;
- un dégagement de fumée s'est produit sur un escalator de la station Botanique;
- une conductrice de tram a été agressée physiquement et s'est fait cracher dessus par un tiers;
- un jet de projectiles a brisé une vitre du tram sur la ligne 3 dans la station Horta;
- un individu a exhibé une arme blanche sur la ligne 6 à Clémenceau;
- un agent patrouilleur d'intervention Real Time Service (RTS) a été blessé lors d'une intervention;
- une conductrice de tram s'est fait insulter par un tiers qui a craché sur son poste de conduite sur la ligne 82;
- suite à la présence d'un individu muni d'une arme factice, la circulation a été interrompue sur la ligne de métro 5;
- un agent a été agressé verbalement gare de l'Ouest;
- un chauffeur de bus a été agressé physiquement sur la ligne 29 par un automobiliste;
- suite à une bagarre dans la rame sur la ligne 1, le conducteur de métro a été insulté;
- une personne a frappé et cassé une vitre du bus sur la ligne 58, une voyageuse a été blessée;
- un agent de la STIB a subi une agression physique sur la ligne 37 par une personne en trottinette;

- een chauffeur van een bus van Delta kreeg op lijn 71 een projectiel in het oog;
- het metronet werd verstoord door een beschadigd stel tussen Clemenceau en Zuidstation;
- er werd een straatsteen in de voorruit van pendelbus 8 gegooid;
- een multimodaal agent werd bedreigd door een persoon gewapend met een mes in het station Hallepoort;
- twee trambestuurders werden aangevallen in de overdekte straat;
- op lijn 27 werd een buschauffeur bespuwd en fysiek aangevallen;
- een controleur van de dienst *Infrastructure Ticket Service* (ITS) werd aangevallen en verwond in Weststation;
- een buschauffeur van lijn 46 werd met een blank wapen bedreigd;
- een metrobestuurder werd het slachtoffer van verbale agressie en een poging tot fysieke agressie op lijn 1-5 in Weststation;
- op lijn 87 werd met een straatsteen een raam ingegooid;
- twee buschauffeurs van Delta werden het slachtoffer van verbale agressie en fysieke agressie op de lijnen 34 en 71;
- een trambestuurder werd het slachtoffer van fysieke agressie aan Lemonnier;
- multimodale agenten werden door een persoon met een schroevendraaier aangevallen aan de halte Verboeckhoven;
- een buschauffeur werd het slachtoffer van agressie op lijn 38;
- een metrobestuurder werd verbaal aangepakt op lijn 1-5;
- zakkenrollers hebben ammoniak in een metrostel gegooid om de reizigers te bestelen; sommigen werden in het ziekenhuis opgenomen;
- agressie tussen reizigers met blanke wapens in Clemenceau;
- een buschauffeur heeft een vuistslag gekregen op lijn 46;
- twee controleagenten werden het slachtoffer van agressie aan Ribaucourt;
- un chauffeur de bus de Delta a reçu un projectile dans l'œil sur la ligne 71;
- le réseau métro a été perturbé suite à une rame avariée entre Clémenceau et la gare du Midi;
- un pavé a été jeté dans le pare-brise du bus-navette 8;
- un agent multimodal (AMM) a été menacé par une personne armée d'un couteau à la station Porte de Hal;
- deux conducteurs de tram ont été agressés Rue couverte;
- un chauffeur de bus s'est fait cracher dessus et agresser physiquement sur la ligne 27;
- un agent de contrôle *Infrastructure Ticket Service* (ITS) s'est fait agresser et a été blessé gare de l'Ouest;
- un chauffeur de bus a été menacé avec une arme blanche sur la ligne 46;
- un conducteur de métro a été victime d'une agression verbale et d'une tentative d'agression physique sur la ligne 1-5 gare de l'Ouest;
- un pavé a été jeté et a cassé une vitre sur la ligne 87;
- deux chauffeurs de bus de Delta ont été victimes d'une agression verbale et d'une tentative d'agression physique sur les lignes 34 et 71;
- un conducteur de tram a subi une agression physique à la station Lemonnier;
- des agents multimodaux ont été agressés par un tiers muni d'un tournevis à Verboeckhoven;
- un chauffeur de bus a subi une agression sur la ligne 38;
- une conductrice de métro s'est fait agresser verbalement sur la ligne 1-5;
- des pickpockets ont projeté de l'ammoniaque dans une rame pour voler des voyageurs, dont certains ont dû être hospitalisés;
- agression entre voyageurs avec armes blanches à la station Clémenceau;
- un chauffeur de bus a reçu un coup de poing sur la ligne 46;
- deux agents de contrôle ont été agressés à Ribaucourt;

- een bus van lijn 87 werd aan Simonis met straatstenen bekogeld;
- twee trambestuurders werden het slachtoffer van agressie op lijn 37;
- er werd tweemaal met projectielen gegooid naar de trams van lijn 7 tussen Sint-Lambertus en Heizel;
- een buschauffeur raakte gewond door straatstenen die tegen zijn bus op lijn 48 aan de halte Hallepoort geworpen werden;
- een stel raakte als gevolg van schade geblokkeerd in de tunnel tussen Houba-Brugmann en Heizel;
- een projectiel trof tram 7 aan de halte Demolder;
- een controleagent raakte gewond bij een dispuut tussen reizigers in station Clemenceau;
- een persoon in het bezit van een blank wapen liep op de sporen in het Noordstation;
- een buschauffeur werd het slachtoffer van agressie op lijn 50;
- na een geval van agressie met een blank wapen, werd toegang 3 van Osseghem gesloten;
- een buschauffeur werd het slachtoffer van agressie op lijn 29;
- projectielen hebben twee ramen van een tram op lijn 3, aan de halte Thomas, gebroken;
- een buschauffeur kreeg meerdere keren klappen op lijn 90 en werd naar het ziekenhuis gebracht;
- er werden projectielen gegooid naar een tram van lijn 7 aan de Lambermontlaan;
- er vond een vechtpartij plaats tussen derden aan boord van tram T3 in De Brouckère;
- er werden projectielen gegooid naar een bus van lijn 46 aan de halte Zespenningen;
- er werd een reiziger aangevallen op lijn 1 in Roodebeek;
- er werden projectielen gegooid op tramlijn 7 aan de haltes Paul Brien en Docks Brussel;
- een trambestuurder werd het slachtoffer van fysieke agressie aan de eindhalte Esplanade;
- een reiziger werd in de metro aangevallen voor zijn gouden kettingen;
- een controleagent raakte gewond door een derde en werd naar het ziekenhuis gebracht;
- un chauffeur de bus a subi des jets de pavés sur son bus sur la ligne 87 à Simonis;
- deux conducteurs de tram ont été agressés sur la ligne 37;
- un jet de projectiles s’est produit à deux reprises entre Saint-Lambert et Heysel sur les trams de la ligne 7;
- un chauffeur de bus a été blessé par des pavés jetés sur son bus sur la ligne 48 Porte de Hal;
- une rame a été bloquée, suite à une avarie, en tunnel entre Houba-Brugmann et Heysel;
- un jet de projectile a touché le tram 7 à Demolder;
- un agent de contrôle a été blessé après une altercation entre voyageurs à la station Clémenceau;
- une personne en possession d’une arme blanche s’est introduite sur les voies gare du Nord;
- un chauffeur de bus a été agressé sur la ligne 50;
- suite à une agression à l’arme blanche, l’accès 3 de la station Osseghem a été fermé;
- un chauffeur de bus a été agressé sur la ligne 29;
- un jet de projectiles a brisé deux vitres d’un tram sur la ligne 3, à l’arrêt Thomas;
- un chauffeur de bus a été frappé à plusieurs reprises sur la ligne 90, puis transporté à l’hôpital;
- des projectiles ont été jetés sur un tram de la ligne 7 à hauteur du boulevard Lambermont;
- une bagarre entre tiers s’est produite à bord du tram T3 à la station De Brouckère;
- un jet de projectiles a visé la ligne de bus 46 à l’arrêt Six jetons;
- une agression s’est produite contre un voyageur sur la ligne 1 à Roodebeek;
- des jets de projectiles ont visé la ligne de tram 7 aux arrêts Paul Brien et Docks;
- un conducteur de tram a été victime d’une agression physique au terminus Esplanade;
- un voyageur s’est fait agresser dans le métro pour ses chaînettes en or;
- un agent de contrôle a été blessé par un tiers et transporté à l’hôpital;

- aan de haltes Fonson, Da Vinci, Lekaerts en Hoedemaekers werd vandalisme gepleegd;
- een man werd gearresteerd wegens masturberen in aanwezigheid van minderjarigen aan de halte Beek in Wezembeek-Oppem;
- een trambestuurder werd het slachtoffer van fysieke agressie op lijn 55;
- in Ossegem vond een tassenroof met geweld plaats;
- in het metrostation Centraal Station vatte een dwarsligger vuur;
- een tram op lijn 7 werd het doelwit van projectielen.

Zoals uit de bovenstaande lijst blijkt, beperken incidenten zich niet tot een bepaald station of een bepaalde lijn, waar altijd problemen zouden zijn. Al deze incidenten vonden plaats overal op het net en op het hele grondgebied van het Brussels Gewest. Opvallend is ook het indrukwekkende aantal incidenten. Er zijn niet enkel veel incidenten, maar ze gingen de laatste jaren ook in stijgende lijn. In 2022 werden minstens 148 MIVB-personeelsleden en 751 MIVB-reizigers het slachtoffer van agressie.

De omvang en de verslechtering van het probleem zijn het resultaat van politieke beslissingen van de opeenvolgende Brusselse regeringen. De afgelopen 15 jaar hebben het Brussels Gewest en de directie van de MIVB bepaalde keuzes gemaakt voor de beveiliging van het openbaarvervoersnet in Brussel:

1. zeer grote investeringen in 4.552 bewakingscamera's in MIVB-stations;
2. ruim 40 miljoen euro aan investeringen in poortjes om fraude terug te dringen;
3. de absolute prioriteit die wordt gegeven aan de controle van vervoersbewijzen (er wordt zelfs druk uitgeoefend op de controleteams om het aantal pv's te verhogen), ten nadele van het preventie- en veiligheidspersoneel.

Deze keuzes hebben geen positieve gevolgen gehad voor de preventie of de veiligheid van personeel en reizigers op het MIVB-net. De afschaffing van de preventieteams die 's nachts controles uitvoeren – deze teams werden wel degelijk afgeschaft, in strijd met de recente antwoorden van de directie van de MIVB en de minister in de commissie voor de Mobiliteit – draagt bij tot een toename van het druggebruik in de stations, met meer personen op het spoor en meer incidenten met dodelijke afloop, alsook een groter gevoel van onveiligheid bij veel reizigers.

Het gebrek aan ontradende aanwezigheid van personeel aan boord van voertuigen draagt bij aan de toename van alle vormen van overlast, waaronder agressie tegen bestuurders, ruzies tussen reizigers, diefstallen door zakkenrollers... Dit gebrek aan aanwezigheid op het bovengrondse net en op de

- les arrêts Fonson, Da Vinci, Lekaerts et Hoedemaekers ont été vandalisés;
- un homme a été arrêté pour s'être masturbé en présence de mineurs à l'arrêt Beek-Ruisseau de Wezembeek-Oppem;
- un conducteur de tram a été agressé physiquement sur la ligne 55;
- un arrachage de sac violent s'est produit dans la station de métro Ossegem;
- une traverse a pris feu gare centrale;
- un tram de la ligne 7 a été la cible de jet de projectiles.

Comme le montre la liste ci-dessus, les incidents ne sont pas limités à une station ou à une ligne de transport en particulier, qui seraient source de problèmes. Les événements listés recourent en effet l'entièreté du réseau et du territoire de la Région bruxelloise. Le nombre impressionnant d'événements est par ailleurs interpellant. Il est non seulement élevé, mais surtout en hausse depuis quelques années. En 2022, au moins 148 agents et 751 voyageurs de la STIB ont été victimes d'agression.

La gravité de la situation et sa dégradation ne sont pas sans cause: elles sont le résultat de décisions politiques prises par les gouvernements bruxellois successifs. Ces 15 dernières années, la Région bruxelloise et la direction de la STIB ont fait certains choix en matière de sécurisation du réseau de transport en commun à Bruxelles:

1. des investissements massifs dans 4.552 caméras de surveillance des stations de la STIB;
2. plus de 40 millions d'euros d'investissements dans des portiques pour diminuer la fraude;
3. la priorité absolue accordée au contrôle des titres de transport (allant même jusqu'à la mise sous pression des équipes pour augmenter le nombre de PV), au détriment des effectifs des services de prévention et de sécurité.

Ces choix n'ont impacté positivement ni la prévention, ni la sécurité du personnel et des voyageurs sur le réseau de la STIB. La suppression des équipes de contrôle de nuit préventives – suppression qui a bien eu lieu contrairement aux réponses récemment données par la direction de la STIB et la Ministre de la mobilité – contribue à une aggravation de l'usage de drogues dans les stations, avec des intrusions sur les voies, des décès à déplorer et un sentiment d'insécurité pour de nombreux usagers.

Le manque de présence humaine et préventive à bord des véhicules contribue à l'augmentation de toutes les incivilités, notamment des agressions contre les conducteurs, des altercations entre usagers, des vols perpétrés par des pickpockets... Ce manque de présence

perrons vermindert de kans om levens te redden bij zelfmoordpogingen, vergroot het risico op fysieke en verbale agressie tegen zowel personeel als reizigers, op personen op het spoor en op intimidatie.

Camera's en poortjes verbeteren de preventie en de veiligheid van de reizigers niet. Het onveiligheidsgevoel weerhoudt veel vrouwen en gezinnen, maar ook veel jongeren en ouderen, ervan om vooral 's avonds gebruik te maken van het openbaar vervoer.

Bovendien verhinderen de huidige bevoegdheden van de veiligheidsagenten van de MIVB, evenals de wetgeving en de ontoereikende beschermingsmiddelen die zij krijgen, dat zij hun opdrachten kunnen uitvoeren. Zij lopen hogere risico's.

Ingrepen zoals onlangs in het Zuidstation zijn geen structurele oplossingen, noch om het probleem van de onveiligheid aan te pakken, noch om daklozen te helpen. Deze communicatieacties zullen enkel een aantal problemen naar andere treinstations en metrostations verplaatsen en die nog vergroten. Een prioriteit moet de beveiliging van het volledige openbaarvervoersnet in Brussel zijn.

Dit voorstel van resolutie stelt twintig mogelijkheden voor om de preventie en de veiligheid op het MIVB-net te versterken, zowel voor het personeel als voor de reizigers.

sur le réseau de surface et sur les quais des stations limite la possibilité de sauver des vies lors des tentatives de suicide, augmente les risques d'agressions physiques et verbales dont sont victimes tant le personnel que les voyageurs, d'intrusion sur les voies, de faits de harcèlement.

Les caméras et les portiques n'augmentent ni la prévention, ni la sécurité des usagers. Le sentiment d'insécurité décourage de nombreuses femmes et familles, mais aussi trop de jeunes et de personnes âgées, à utiliser les transports publics, en particulier en soirée.

Par ailleurs, les compétences actuelles dont disposent les agents de sécurité de la STIB, tout comme la législation et les moyens de protection insuffisants qui leur sont accordés, les empêchent d'exercer leurs missions et les exposent à des risques accrus.

Des opérations comme celles menées dernièrement gare du Midi ne sont pas des solutions structurelles. Ni pour s'attaquer au problème de l'insécurité, ni pour aider les personnes sans abri. Ces opérations de communication vont juste déplacer et amplifier différentes problématiques dans d'autres gares et stations de métro. Une priorité doit être de sécuriser l'ensemble du réseau de transports publics à Bruxelles.

La présente proposition de résolution propose vingt pistes pour renforcer la prévention et la sécurité sur le réseau de la STIB, tant au bénéfice de son personnel que de ses usagers.

Francis DAGRIN (FR)
Françoise DE SMEDT (FR)
Youssef HANDICHI (FR)
Jan BUSSELEN (NL)
Petya OBOLENSKY (FR)
Luc VANCAUWENBERGE (FR)
Bruno BAUWENS (FR)
Jean-Pierre KERCKHOFS (FR)
Leïla LAHSSAINI (FR)

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

voor meer preventie en veiligheid op het MIVB-net

Het Brussels Hoofdstedelijk Parlement,

Overwegende dat het Brussels Gewest en de directie van de MIVB de afgelopen 15 jaar bepaalde keuzes hebben gemaakt op het gebied van de beveiliging van het openbaarvervoersnet in Brussel:

- zeer grote investeringen in 4.552 bewakingscamera's in de MIVB-stations;
- ruim 40 miljoen euro aan investeringen in poortjes en om fraude terug te dringen;
- er wordt absolute prioriteit gegeven aan de controle van vervoerbewijzen (er wordt zelfs druk uitgeoefend op de controleteams om het aantal pv's te verhogen), ten nadele van het personeel van de preventie- en veiligheidsdiensten;

Overwegende dat deze keuzes geen positieve gevolgen hebben gehad voor de preventie of de veiligheid van personeel en reizigers op het MIVB-net;

Overwegende dat de afschaffing van de preventieteams die 's nachts controles uitvoeren – deze afschaffing is in strijd met de recente antwoorden van de directie van de MIVB en de minister in de commissie voor de Mobiliteit – bijdraagt tot een toename van het druggebruik in de stations, met tot gevolg personen op het spoor, dodelijke slachtoffers en een gevoel van onveiligheid bij veel reizigers;

Overwegende dat het gebrek aan ontradende aanwezigheid van personeel aan boord van voertuigen bijdraagt aan de toename van alle vormen van overlast, waaronder agressie tegen bestuurders, ruzies tussen reizigers, diefstallen gepleegd door zakkenrollers...;

Overwegende dat het gebrek aan ontradende aanwezigheid van personeel op het bovengrondse net en op perrons de kansen vermindert om levens te redden bij zelfmoordpogingen, het risico vergroot op fysieke en verbale agressie tegen zowel personeel als reizigers, op personen op het spoor, seksuele intimidatie, druggebruik, graffiti en tags...;

Overwegende dat camera's en poortjes de preventie en de veiligheid van de reizigers niet verbeteren;

Overwegende dat het gevoel van onveiligheid veel vrouwen en gezinnen, maar ook veel jongeren en ouderen, ervan weerhoudt om gebruik te maken van het openbaar vervoer, vooral 's avonds;

Overwegende dat de huisvestingscrisis ook op het MIVB-net duidelijk zichtbaar is, want het aantal daklozen, in het bijzonder met jonge kinderen, neemt toe;

PROPOSITION DE RÉOLUTION

relative à un renforcement de la prévention et de la sécurité sur le réseau de la STIB

Le Parlement de la Région de Bruxelles-Capitale,

Considérant que ces 15 dernières années, la Région bruxelloise et la direction de la STIB ont fait certains choix en matière de sécurisation du réseau de transport en commun à Bruxelles:

- investissements massifs dans 4.552 caméras de surveillance des stations de la STIB;
- plus de 40 millions d'euros d'investissements dans des portiques pour diminuer la fraude;
- priorité absolue accordée au contrôle des titres de transport (allant même jusqu'à la mise sous pression des équipes pour augmenter le nombre de PV), au détriment des effectifs des services de prévention et de sécurité;

Considérant que ces choix n'ont impacté positivement ni la prévention, ni la sécurité du personnel et des voyageurs sur le réseau de la STIB;

Considérant que la suppression des équipes de contrôle de nuit préventives, contrairement aux réponses données par la STIB et la Ministre en commission de la Mobilité, contribue à une aggravation de l'usage de drogues dans les stations, aux intrusions sur les voies avec des décès à déplorer et à un sentiment d'insécurité pour de nombreux usagers;

Considérant que le manque de présence humaine et préventive à bord des véhicules contribue à l'aggravation de toutes les incivilités, notamment des agressions contre les conducteurs, des altercations entre tiers, des vols perpétrés par des pickpockets...;

Considérant que le manque de présence humaine et préventive sur le réseau de surface et sur les quais des stations contribue à empêcher de sauver des vies lors des tentatives de suicide, à augmenter les risques d'agressions physiques et verbales dont sont victimes tant le personnel que les voyageurs, d'intrusions sur les voies, de faits de harcèlement sexuel, d'usage de stupéfiants, de graffitis et tags ...;

Considérant que les caméras et les portiques n'augmentent ni la prévention, ni la sécurité des usagers;

Considérant que le sentiment d'insécurité n'encourage pas de nombreuses femmes et familles à utiliser les transports publics, et encore moins en soirée;

Considérant que la crise du logement est flagrante aussi sur le réseau de la STIB, le nombre de personnes sans abri se multipliant, avec notamment de jeunes enfants;

Overwegende dat de huidige bevoegdheden van de veiligheidsagenten van de MIVB, evenals de wetgeving en de ontoereikende beschermingsmiddelen die zij krijgen, verhinderen dat zij hun opdrachten kunnen uitvoeren en hen blootstellen aan hogere risico's;

Overwegende dat operaties zoals onlangs in het Zuidstation geen structurele oplossingen zijn en enkel een aantal problemen naar andere treinstations en metrostations zullen verplaatsen en die nog zullen vergroten;

Overwegende dat de beveiliging van het volledige openbaarvervoersnet in Brussel een prioriteit moet zijn;

Overwegende het belang van de invoering van volledig gratis openbaar vervoer, een beslissing die steeds meer steden in Europa al hebben genomen. Verschillende onderzoeken bevestigen dat dergelijk gratis vervoer meer reizigers aantrekt en tot een evenredige vermindering leidt van de overlast (vandalisme, het gooien van projectielen, agressie enzovoort) op hun respectieve netten. Dit zou een aanzienlijke vermindering betekenen van de uitgaven die de MIVB moet doen tegen deze overlast;

Verzoekt de Brusselse Hoofdstedelijke Regering:

- de MIVB te gelasten:
  - onmiddellijk alle controles van de vervoerbewijzen stop te zetten;
  - voorlopig alle controlepersoneel in te zetten in andere afdelingen van de *Business Unit Experience* (BUX), te weten de teams van de patrouilleurs voor de veiligheid in de stations en van de patrouilleurs *real time* (RTS), de nachtelijke controleteams, de multimodale agenten, de hondenbrigade...;
  - het preventiepersoneel uit te breiden, zowel bovengronds als in de metro;
  - de nachtelijke preventieteam die tussen 22.00 en 06.00 uur controles in de stations deden, opnieuw in te zetten en zelfs uit te breiden tot zes patrouilles;
  - opnieuw personeel te plaatsen in de mezzanines en aan de loketten zoals vroeger als ontradende aanwezigheid/toezicht en om de reizigers in de stations informatie te geven;
  - meer multimodale agenten in te zetten op de perrons van metrostations als ontradende aanwezigheid die het risico op zelfmoord, aanwezigheid van personen op het spoor en agressie tegen personeel of reizigers vermindert;

Considérant que les compétences actuelles dont disposent les agents de sécurité de la STIB, tout comme la législation et les moyens de protection insuffisants qui leur sont accordés, les empêchent d'exercer leurs missions et les exposent à des risques accrus;

Considérant que des opérations comme celles menées dernièrement gare du Midi ne sont pas des solutions structurelles, et qu'elles vont juste déplacer et amplifier différentes problématiques dans d'autres gares et stations de métro;

Considérant que sécuriser l'ensemble du réseau de transports publics à Bruxelles doit être une priorité;

Considérant l'importance d'instaurer la gratuité totale des transports en commun, comme de plus en plus de villes en Europe l'ont déjà décidé. Plusieurs études confirment en effet qu'une telle mise en gratuité génère, proportionnellement à l'augmentation de la fréquentation, une baisse des incivilités (vandalisme, jets de projectiles, agressions, etc) sur leurs réseaux respectifs. Cela signifierait une diminution importante des coûts que la STIB doit dépenser contre ces incivilités;

Demande au Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale:

- de charger la STIB:
  - de suspendre avec effet immédiat toutes les missions de contrôle de titre de transport;
  - d'affecter provisoirement tous les agents de contrôle dans les autres départements de la *Business Unit experience* (BUX), à savoir les équipes de patrouilleurs sécurité station (PSS), de patrouilleurs d'intervention (RTS), les équipes de contrôle de nuit, les agents multimodaux (AMM), la brigade canine...;
  - d'augmenter les moyens humains de prévention, tant sur le réseau de surface que dans le métro;
  - de remettre en place et même d'augmenter jusqu'à six patrouilles les équipes de contrôle de nuit préventives qui tournaient entre 22h et 6h du matin dans les stations;
  - de replacer des agents dans les mezzanines/guichets qui existaient auparavant pour assurer une présence/surveillance dissuasives, et d'informer les voyageurs dans les stations;
  - de prévoir davantage d'agents multimodaux sur les quais des stations de métro, pour assurer une présence dissuasive, tant pour diminuer le risque de suicide, d'intrusion sur les voies que d'agressions à l'encontre du personnel ou des voyageurs;

- te zorgen voor patrouilleurs voor de veiligheid in de stations vanaf het begin tot het einde van de dienst, in alle probleemstations;
  - het aantal patrouilleurs real time (RTS) uit te breiden (twee extra patrouilles per shift) om de interventietijd bij agressie te verkorten, zowel op het bovengrondse net als in de metro, om zowel het personeel van de MIVB als de reizigers beter te beschermen;
  - de veiligheidsagenten van de MIVB dezelfde bevoegdheden en beschermingsmiddelen te geven als die van de veiligheidsagenten van Securail van de NMBS;
  - de frequentie van de verschillende opleidingen voor de veiligheidsagenten van de MIVB te verbeteren en verhogen (eerste hulp, zelfverdediging, brand-interventietechnieken, communicatie...);
  - alle dienstvoertuigen met het nodige materieel uit te rusten (EHBO-kit, aardingstang, defibrillator...);
  - de rolluiken van de metrostations aan te passen om nieuwe incidenten te voorkomen;
  - aan het hoofd van de “BUX” een persoon te plaatsen die ervaring heeft in preventie en beveiliging;
  - het aantal leden uit te breiden van de sociale cel die in de scholen de jongeren bewustmaakt voor het respect jegens het personeel, de andere reizigers, de infrastructuur en voor de voertuigen van het openbaar vervoer;
  - het aantal leden van de Aspect-brigade uit te breiden om tags en graffiti in voertuigen en stations sneller te verwijderen;
  - in het kader van de invoering van volledig gratis openbaar vervoer in Brussel, de personeelsleden die de vervoerbewijzen controleren, geleidelijk over te hevelen naar de andere afdelingen voor preventie en veiligheid van de MIVB.
- de prévoir des agents patrouilleurs sécurité station (PSS) du début à fin de service, dans toutes les stations problématiques;
  - d'augmenter le nombre de patrouilleurs d'intervention RTS (deux patrouilles supplémentaires par shift) pour diminuer le délai d'intervention en cas d'agression, tant sur le réseau de surface que dans le métro, pour mieux protéger tant le personnel que les usagers de la STIB;
  - d'aligner les compétences et les moyens de protection dont disposent les agents de sécurité de la STIB sur ceux des agents Securail de la SNCB;
  - d'améliorer et d'augmenter la fréquence des différentes formations des agents de sécurité de la STIB (premier secours, self defense, technique d'intervention incendie, communication...);
  - d'équiper tous les véhicules de service du matériel nécessaire (trousses de secours, pince de mise à la terre, défibrillateur...);
  - de changer les volets des stations de métro pour éviter tout nouvel incident;
  - de placer à la tête de la «BUX» une personne spécialiste expérimentée de la prévention et de la sécurisation;
  - d'augmenter les effectifs de la cellule sociale qui, dans les écoles, sensibilisent les plus jeunes au respect envers le personnel, les autres voyageurs, les infrastructures et les véhicules des transports en commun;
  - d'augmenter les effectifs de la brigade «Aspect» pour nettoyer plus rapidement les tags et graffitis, tant dans les véhicules que dans les stations;
  - dans le cadre de l'instauration de la gratuité complète des transports en commun à Bruxelles, de réorienter progressivement les agents de contrôle de titres de transport dans les autres départements de prévention et de sécurité de la STIB;
- in overleg met de federale regering het nodige te doen om het personeel van de spoorwepolitie snel uit te breiden;
  - met de bevoegde diensten een akkoord te vinden om opnieuw buurtcommissariaten in de drie grote treinstations van het Brussels Gewest te hebben;
- de faire le nécessaire, en concertation avec le gouvernement fédéral, pour que les effectifs de la police des chemins de fer soient augmentés en urgence;
  - de s'accorder avec les autorités compétentes pour réinstaurer des commissariats de police de proximité au sein des trois grandes gares de la Région bruxelloise;

- een akkoord te bereiken met de Brusselse burgemeesters om leegstaande woningen en gebouwen (bijvoorbeeld achter het Zuidstation) op te vorderen en in te richten om daklozen, waaronder ook kinderen, uit de gangen van de metrostations te halen en hun snel een waardig onderkomen te bieden.

Verzoekt het Verenigd College van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie om meer subsidies en middelen toe te kennen aan de vzw's die daklozen, drugverslaafden en rondzwervende jongeren helpen.

- de s'accorder avec les bourgmestres bruxellois pour réquisitionner et aménager des logements ou immeubles vides (comme ceux situés derrière la gare du Midi) afin d'héberger dignement et rapidement les personnes sans abri, dont des enfants, et de leur permettre de quitter les couloirs des stations de métro.

Demande au Collège réuni de la Commission communautaire commune d'augmenter les subsides et les moyens accordés aux ASBL qui prennent soin des sans-abri, des toxicomanes et des jeunes en errance.

Francis DAGRIN (FR)
Françoise DE SMEDT (FR)
Youssef HANDICHI (FR)
Jan BUSSELEN (NL)
Petya OBOLENSKY (FR)
Luc VANCAUWENBERGE (FR)
Bruno BAUWENS (FR)
Jean-Pierre KERCKHOFS (FR)
Leïla LAHSSAINI (FR)